

ŠTEV. 12.

V LJUBLJANI, 30. MARCA 1939

LETO VIII.

za dijakinje

Prvi materinski praznik

Nad svetom je bila noč. Črna in sovražna je tlačila življenje k tlom. Narava, ljudje, vse je izginjalo v njej. Prekletstvo greha...

Le nad judovsko deželo je utripala luč... V majhni sobi je molilo dekle. Beli zvitki svetega pisma so ležali ob njenih nogah. Roke so ji lahno počivale na prsih. Marija je molila. Prosila je Boga, naj odgrne to strašno noč, naj razlije luč nad zemljo.

Skozi oblake je šinil angel mali luči naproti. Tiho se je spuščal na svet vse niže, niže. Nad skromno hišico se je ustavil. Ni si upal ostopiti, ni si upal prekiniti njene molitve. Potem je Marija uprla svoje oči v mrak... Vi oblaki ga rosite...

Tedaj je stopil angel pred njo. Dvoje angelških oči se je srečalo. Temne dekliške oči so se zazrle v dvoje jasnih oči. Bile so obojne božji odsvit. Marija je ostrmela spričo mogočne krasote svetega poslanca in se sklonila do tal. Angel nebeški je obnemel ob nežni, sveti lepoti, ki je bila razlita na njenem obrazu. Nato je razprostrl roke in pozdravil mirno, božajoče. »Zdrava, milosti polna...« Tiha hišica je sprejela vase nebeški pogovor: »Ne boj se, Marija, zakaj milost si našla pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in sin Najvišjega...«

Nebo je prisluhnilo. Poslušalo je, čakalo odgovora, privolitve. Marija je odignila glavo in uprla temne oči v noč... Kaj ji je govorila noč?

Na bližnjem griču so zaječale ciprese. Grenko tožbo so dahnille preko polja, bol prekletstva, ki jih je dušila, morila... Jok gozdov je

šel skozi veter ... Rezko je udarilo vanj in ga preglušilo. Bila je kletev človeka, ki je znojen rupal osat na svoji zemlji in ga je trnje oplazilo po obrazu, po ožganem čelu, da je pritekla rdeča kri; kri, ki mu je oblila lica, da je rjul v bolečini in obupu. Veter je zavel in odnesel kletev preko brazd, da je strašno odjeknila ob skalah. Zatulila je proti nebu in utonila v zadnjem kriku očeta, ki ga je sin ubil v svetem mestu, ko je sonce zlatilo tempelj jeruzalemski, sveti tempelj božji in njegov krik je klical prekletstvo nad lastnega sinu ... O božjem prekletstvu je pripovedovala noč ...

V grozni mrak so dahnile deklinške ustne: »Zgodi se ...«

Marija je vstala, zravnanjena je gledala v noč, pripravljena, da sprejme križ. Pred njo je angel kleče govoril slovo.

Preko polj je zazvenela lahna melodija. Ciprese so razgibale svoje veje, zašepetale druga drugi srečno novico. Mehkó je ležalo nad judoosko deželo. Oljke so dihale v mrzlo noč svoj mir ...

Osiroteli svet je dobil Mater.

J. Cukale

Romarska

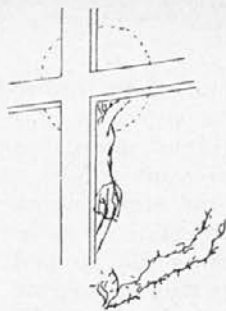
Glej, o Marija, žuljave te dlani
vpijejo, govore dolgo povest,
da nas pomanjkanje stiska od vseh strani:
ti potolaži vso našo bolest!

V Tvojih svetiščih se romarji zbiramo,
Tebi razkrivamo svoje želje,
kakor otroci vse materi povemo,
pripovedujemo, kar nam teži srce.

Jasni so dnevi, če mati si z nami —
trnja ne čutimo, vse se pri nas blesti,
vodiš nas varno z dobrotno roko,
da ne omahnemo v temni obup noči.

Da ne omahnemo v temni obup noči,
Ti nam roko podaj, bodi vodnica,
v stiskah, nadlogah, ko nas obup mori,
bodi nam, Mati, vsem pomočnica!

Grivški

Odpusti jim!

Veliki teden se je razvlekel v neskončnost. Vsak večer trepečejo oljke na Getzemanu, vsako noč žgó Judeževi poljubi ustna, vsako jutro prepevajo petelini pesem o izdajalcih in vsevdilj pretresajo svet divji, surovi klici: Križaj ga! Niso še izumrli Pilati, ki si umivajo krvave roke nad nedolžnimi žrtvami in s podlo masko ter hinavskim glasom izpovedujejo: Jaz sem nedolžen nad pravično krvjo! Da, veliki teden se ponavlja: kakor pred dva tisoč leti nastopajo rablji še dandanes: z biči, žebli, kladivi, jesihom in žolčem... Tudi veliki petek še ni ugasnil. Teman in krvav roma po svetu in zabija križ, na katerem se v smrtnih mukah zvijajo vsi, ki jih je druhal križala s strupenim jezikom; ostudni pljunki mažejo razboljene obraze in podle psovke, z žolčem mešane, visijo na ugašajočih očeh, ki so veliko ljubile... Veliko teh oči je že ugasnilo, veliki petek pa še sedaj ni ugasnil in ne bo ugasnil, dokler ga ne obsije na sodni dan svetlo znamenje Sinu človekovega.

*

V hribe nad Sočo je dahnila prva pomlad. Odprla je rdeče cvetove breskvam in dahnila v bele čaše marelicam in mandeljem. Po banjški planoti so zacvetele velikonočnice, zaduhtele narcise in opojne jurjevke. Po mehkem zraku so zabrenčale čebele in čmrlji. Pohotno so sedali na cvetne čaše in srebali iz njih sladki med. Cvetje je narahlo vztrepetalo, vejice so se zazibale, stebelca upognila in začudeno zrla za krilatimi roparicami, ki so odnašale sladki sok.

Iz šole, ki je bila naslonjena na kamnito reber, so se usuli otroci. Bledi in bedni so se raztepli po kamnitih poteh ter se razgubili pri vaškem znamenju, kjer je na križu razpet visel Kristus. Na malem vrtiču, polnem narcis, je obstala učiteljica Cilka. Naslonila se je z roko na cvetočo breskev in zamišljeno zrla po otrocih, ki so se zgubljali v klancu. Zdelo se ji je, da jih spremlja na križevem potu. Vse je obsodil Pilat k smrti. Njej sami pa so zavalili težki križ: naročili so ji, naj bo rabelj. Umori naj v njih nedolžnih dušah ljubezen, omami naj jih z žolčem, pribije naj jih na križ in v tujem jeziku naj napiše na grob spačena imena, da ne bo nihče vedel, kaj so bili in čigavo kri so jim izpili. Stresla se je ob tej misli. Solze so ji zavrele iz oči in od sramu je zamižala. V temi so zrastle črne pošasti, oborožene s koli, vrvmi in železnimi verigami. Vodil jih je Judež, prodana duša, izkoreninjenec Žovanin. Ponujal ji je srebrnike, nastavljal poljube, obetal sijajni zaslužek, prisegal večno zvestobo on, ki zvestobe sploh ni poznal. »Samo, če jih prodáš, te otroke!« V tisti noči ji je zrastle pogum. »Čemu si prišel?« mu je vrgla v hinavski obraz. »Zakaj z denarjem in poljubom izdajaš kri?« Divje je zaklel in se pridušal, da se bo krvavo maščeval. Pljunil ji je v obraz in s surovo kletvino divjal po vasi.

Tisto noč je Cilka nastopila svoj križev pot. Čez leta ga je popisala v dnevniku. Povest trpeče duše je v njem, duše, ki je bila mučena do smrti.

V verigah. Pozna noč v aprilu. Dež. Na šolskih vratih sem čula razbijanje. Vstanem, se hitro oblečem in zakričim v vežo. Vrata so se vdala. Zasvetile so se električne svetilke. Žovanin je pripeljal črno druhal. Skočili so vame, zvezali so mi roke in me vlekli čez klanec do ceste, kjer so me vrgli v avto. Iz hiš so gledali preplašeni vaščani. Nihče se ni potegnil zame — vsi so me zapustili. »Psica, lovača, izdajalka!« Med psovanjem in kletvino so me še v temi privlekli v mesto.

V je čí. Celica 52. Na tleh cement, slamnjača v kotu, ubito, zamreženo okno. Tri mesece strašnih bridkosti, mučenja, gladu, psovka in najostudnejših ponižanj. Edini pogled na nebo skozi zamreženo okno. Šest korakov gor, isto nazaj, dan za dnem. Niti perila mi niso zamenjali.

Pred sodniki. Grozno jutro v juliju. Zvezano so me vlekli na zaslíševanje. Zahtevali so, naj priznam, da sem hujskala ljudstvo, k uporú navajala starše, pohujševala otroke. Pomolili so mi zapisnik, da ga podpišem. Odklonila sem energično. Šibali so me, stiskali prste, da je kri privrela izza nohtov. Vso blede in onemoglo so me vlekli v celico. Čez dva meseca so me obsodili. Najeli so krive priče, za glavno pričo so vzeli Žovanina. Vsak zagovor je bil izključen. Obsojena sem bila na triletno konfinacijo na otokih.

Križev pot. V septembru. Sedem so nas za noge vklenili v verige. Z vlakom smo se vozili dva dni. Ni ga bilo Cirenejca na tej strašni poti, zaman sem iskala Veronike. V vročini in smradu so me izkrcali na otok.

V grobu. Tri leta živa zakopana med mrko zidovje. Velika vrata z močno stražo so zapirala izhod. Iskreno sem si želela smrti, ker nisem zmogla počasnega umiranja. V pesku na dvorišču sem računala mesece in dneve. Počasi, počasi je prišel zaželjeni dan. Vrnila sem se nazaj.

Križanje. Garjeva ovca je ostala osamljena. Vseposvoda prezirljivi pogledi, očitajoče oči, sumljivo šepetanje. Nekega dne sem pa razločno čula glas: »Lovača!« Takrat so mi zadali v srce sulico. Obraz mi je ovenel, oči so ugasnile, samo srce je vpilo in kričalo: »Beži! Uidi!«

Ponoči v strašnem dežju sem ušla čez mejo.

Šest mesecev sem trkala po vratih in iskala službe. Odrivali so me in mi brezčutno metali v obraz: »Kaj vam je bilo vsega tega treba! Ostali bi na svojem mestu in se prilagodili!« Takrat je sulica prebodla moje srce.

Šolske sestre so me sprejele za pomožno učiteljico. Živim v samostanu in poučujem punčke. Šola stoji na deželi med drevjem in cvetjem. V dveh letih so se zacelile rane. Z vso ljubeznijo sem zajela mlade otroške duše. »Kje ste pa doma, gospodična?« me vprašujejo. Ko odgovarjam, se mi trese beseda in skozi solze gledajo oči na kamenito pobočje nad Sočo, kjer doživljajo vsak dan otroci veliki petek... O svojem velikem petku pa molčim. Saj ga nihče ne razume.

*

Lansko leto je bila na potu velika noč. Zvončki so že pozvanjali in trobentice so ji pele v pozdrav. Iz krajev ob Soči je prišla v samostan dekle. Zdelo se mi je, da je z njo prišla tudi moja velika noč. Pred vrto sem jo srečala, toplo sem jo pozdravila in povpraševala o krajih, kjer gostuje veliki teden. Nekam čudno me je motrila in počasi, boleče in grenko pripomnila: »A, vi ste tista... Saj so veliko govorili o vas!«

Na cvetno nedeljo so sestre začele tajno šepetati. Opazila sem, da se me ogibljejo. Naslednji dan sem opazila celo med učenkami v šoli čuden nemir. »Kaj je, Anica?« sem vprašala največjo. »Jaz pa nekaj vem!« je odgovorila. »Kaj pa več?« »Nekaj grdega!« je odvrnila. Po dolgem oklevanju je vrgla besedo: »Vi, gospodična, ste bili nesramnica, zato so vas zaprli!« Razred se je razgibal: »Tudi me vemo!«

Strahotno me je zbudlo v prsih. Pred menoj je vstala Golgota, sem od Soče so jo zanesli, da bi me križali do smrti. Od tega dne sem si želim samo smrti.

Na tej strani dnevnik konča.

Kar se je zgodilo v naslednjih dneh, bi moralo biti zapisano le s črno krvjo.

Na veliki petek so zakrili okna v kapeli. Blede sveče so gorele pred božjim grobom in svetile v temne klopi. V predzadnji klopi so našle sestre mrtvo Cilko.

Pred seboj je imela knjigo. Kristus križani je bil narisana na njej in pod njim so bila zapisana »Očitjanja«: Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, s čim sem te razžalil? Ob koncu pa je bila z velikimi črkami napisana beseda ljubezni: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!»

Na veliko noč so pokopali gospodično Cilko. Veliko rož in solz so ji nasuli na grob. Velikega petka pa le niso pokopali. Še vedno hodi okrog in išče svojih žrtev. Najbolj temen in grozen pa je tam doli ob Soči.

Fr. K.

Hijacinte

Ko je posijalo prijazno marčevo sonce, so se preselili v severno mestno četrt. Za Marijo je bila ta premena nemajhna težavica, kajti pot v šolo se ji je podaljšala za dobre pol ure. Pa se bom že privadila, si je dejala, hvala Bogu, da sem se sprostila tistih verig, ki so me do zdaj vezale, da mi še živeti ni bilo moči. Pa tudi sestra Vida se je očitvidno že prve dni vživela v novo okolje, kar nič si ni pozelela nazaj v mesto. In bratcu Marku še na misel ne pride, da bi kdaj vzdihnil: ah, zakaj smo se selili? Danes je že dobil družčino. Dva fantička iz sosednje hiše, zgovorna pa prijazna, da malo takih, ga obiskujeta. Skratka: zadovoljstvo na celi črti! Pa mama? O, da bi ona ne bila zadovoljna? Že zaradi tega mora biti, ker se bo na stanarini koj nekaj poznalo. In danes moraš na vsako kronco gledati, kam jo potrošiš. Troje otrok pri mizi, to ni kar tako. Pa ne samo pri mizi. Kdo pa gleda, da imajo za zvezke, knjige, obleke in Bog ve, kaj še! Očeta ni, da bi nosil ob mesecu stotake. Že tretje leto ga ni. Tam doli pri šent Danijelu počiva. Nekdo je tako odločil. Če bi šlo po naši volji, bi ga še ne položili med tihe ciprese. Oče, o, kako je bilo takrat vse drugače, ko je še živel...

Tisto popoldne je bilo spet tako lepo, kot bi ga iz zlata vlil. Visoko nad predmestnimi hišami in tovarnami se je bočilo umito nebo. Sonce je zavozilo v večerno stran. Okna, ki so vse dopoldne mrko ždela v zaspanem občutju, so zaživela kakor ob veseli godbi.

Marija je bila sama v sobi. Marko je moral pač v šolo, prvo trgovsko je že obiskoval tisto leto, mala Vida se je zabavala v kuhinji pri mami, ki ji je morala delati novo punčko, ker ji je prejšnja v vodo padla, pa je zato ni več marala. Oh, ta Vidica, kaj vse si umišlja!

Marija je popivnala zvezek. Pravkar se ji je posrečilo, da se je odkrižala neprijetne matematične naloge. V tem predmetu ni bila nič kaj doma. Saj bi ji še šlo, ko bi bil profesor malo prijaznejši do nekaterih. Tako pa — eh, protekcija!...

Vstala je in si zagrnila okno od te strani, kajti sonce je skoraj premočno sijalo v sobo. Potem se je ozrla v dišeče hijacinte, ki jih je tako ljubila. Prijateljica Hermina jih je prinesla zadnjič Mariji za god. In zdaj jih tako skrbno goji, da bi ji ne usahnilo. Potem se je domislila tistega dne, ko sta bili s Hermino sami. Kaj sta se menili! In kaj sta druga drugi odkrivali. Da, od tedaj se ji je Hermina tako približala, da je bilo Mariji dolgčas, če se vsaj vsak teden nista videli. Škoda, da Hermina ni hodila v isto gimnazijo... »Ti,« se je zavzela Hermina, »začniva pisati.« »Kaj? Pesem, prozo, ali si postala lirično nadahnjena?« jo je Marija z glasnim smehom presekala, da je še ona nehote prasnila v smeh. »Ah, si nepočakana,

Ne mislim na Parnas. Muze imajo z drugimi zadosti opravka. Dnevnik pišiva!« »Dnevnik?« »Poskusiva. In potem si bova izmenjavali: ti ga daš brati meni, jaz tebi.« »Misliš zares?« »Marija, če ti rečem!« In sta se res odločili. Danes je že teden dni mimo, Marija z dnevnikom še ni začela. Saj ni revica utegnila, ko ima človek toliko skrbi s še tako majhno selitvijo. In še s tem, da more tudi svoje misli, čustva in skrivnosti svojega srca prilagoditi novemu okolju.

Dišeče hijacinte je postavila na mizo, odprla novi zvezek, ki ga ji je Hermina skoraj vsilila, in zčila misli na belino.

7. IV. 19...

Kaj neki naj čečkam na ta papir, ko mi je pa beseda tako okorna. Slovensko sem zadnjič pisala slabo. Vsebina dobra, oblika pa —. Sram me je. Za drugič se bom pa kar moči potrudila. Dobra volja vse premore. — Za prvo stran mojega dnevnika (tega menda ne bo dobil profesor slovenščine v roko!) pa samo nekaj besed.

Dozdeva se mi, da bo v tem stanovanju zmeraj sončno. Doli v mestu ni bilo tako. Imeli smo sicer udobnejše: dve veliki sobi, kuhinjo in še mali sobici. A kljub temu mi je bilo vse tako tesno in brez sonca. Brez sonca, ki sije v srce in dušo. Le zamisli se v moj položaj! Vsako jutro me je čakal spodaj pod stopnicami. Priskuten pozdrav, cukrena beseda — njegove sivomotne oči so me v živo zbudle — in že sem se znašla v veliki svetli sobi gospodarjevega stanovanja, kamor še moja mama nikoli ni zašla. Gospo v rdeče pisani pijami moram vljudno pozdraviti. Gospoda ni doma, je šel že v službo. Gospod Vane, njegov sin, je pa tisti s sivomotnimi očmi. O, kaj naj to pomeni?... Tako je šlo iz dneva v dan. Nemalekrat sem zamudila šolo. Nekoč me je prijel za roko: »Gospodična Mary (tako me je prekrstil!) tega ne izdajte nikomur, sicer...!« Tisti trenutek mi je odstrl zastore, da sem spoznala z grozo v duši, da je gospod Vane človek, kakršnega še nikoli nisem srečala. Da se za vsem tem početjem skriva nekaj, kar bi se ne smelo. Kriknila bi in se pognala ven, samo ven in potem daleč daleč proč iz tega omrežja... Pa se je drugo jutro ponovila ista slika. In potem spet in spet. Oči so mi buljile v gluho temo. Zjutraj me je bolela glava. V šoli sem bila raztresena. Ob semestru sém prinesla prvo »slabo«. Mama se je zavzeto čudila: »Marija, kaj je s tabo?« »Težko se učim, mama.« Potem nisva o tem več govorili... Neko popoldne sem ga srečala na ulici, ko je promeniral z drobno črnolasko. Oba sta se glasno posmehovala. Ko sem ga pozdravila, mi ni odzdravil. O, sreča, sem zasanjala. Kaj naj ga jaz zdaj še brigam! Jutri me ne bo več čakal. Pa sem se zmotila.

Potem je posijalo sonce: tisto opoldne namreč, ko smo dobili odpoved. Stanovanja že tretji mesec nismo plačali. In smo šli. Mama tiho, s skrbjo v srečju, jaz z veseljem v duši. Pa še več. Globoko sem se oddahnila, kot da sem imela za sabo težko pot, ki mi je vzela vse moči. Zdaj bom šla po drugi, ki me ne bo utrujala. Zdaj ne bom več zrla tistih sivomotnih oči. Želim, da bi gospoda Vaneta nikoli več ne srečala. Še gospe v pisani pijami ne. Pri nas sije sonce. Sonce, življenje, mladost, pesem. Na mizi snivajo dišeče hijacinte. Ljubim jih. Da bi zmeraj tako cvetele in dišale!...

Drugi dan je Marija tale list iztrgala iz svojega dnevnika in ga dela v skrinjico med stare spomine. »Za te spomine naj nihče ne ve, ker jih ne razume,« je porinila mračne misli v pozabo. Ko je prišla popoldne na obisk Hermina, sta se ujeli z nasmejanimi očmi. »Marija, jutri začnem pisati dnevnik. Nisem utegnila: Saj veš: obisk tu, obisk tam, naloga, učenje.« »Jaz tudi, Hermina!« se ji je nasmehnila in kazala lepe hijacinte, ki so pordevale v pramenu sončnega žarka.

USODNO JABOLKO.

Meseca februarja je naša, to je dijaška Marijina kongregacija pri uršulinkah večkrat uprizorila igrokaz »Usodno jabolko«. Avtor te igre je naš priljubljeni voditelj g. prof. Janko Mlakar. Kaj ga je vodilo pri pisanju te romantične zgodbe, nam je sam pojasnil v odmoru med 1. in 2. dejanjem. Hotel je vsem onim, ki ga dolžijo, da je v njegovih potopisih in predavanjih precej laži, dokazati, da je obratno res, da on zelo ljubi resnico; saj se vendar ta ljubka igrca konča z zmago resnice. Dosegel pa je ravno nasprotno. Neverne Tomaže pa tudi nas druge je potrdil v mnenju, da je v laži zelo doma. Le malokdo bi mogel bolj lagati, kot sta mladi vitez Vid in hlapec Miha. In iz njunih ust je govoril pač g. profesor sam. Ne zamerimo mu, če on sam laže (ima namreč za laž dispenzo, zaradi česar se je silno razburjal, ker je to dispenzo prevzvišeni nadškof dr. Bonaventura Jeglič utemeljil tako: »On lahko laže, ker mu že nihče več ne verjame«; vesel naj bo, da jo ima, če ne, bi bila njegova duša že preveč črna), a zamerimo mu, da navaja v laž tudi druge. Vsi grehi Vida in Miha so na njegovi vesti.

Igra je vsa prepletena z znanim »Mlakarjevim« humorjem in snov je prav zanimiva, vendar mislim, da bi mnogi gledalci bili še zadovoljnejši, če bi bila zgodba realnejša in verjetnejša. Vse, kar smo gledali na odru, je in je bilo, vsaj po mojem mnenju nemogoče. Zato se mnogi v igro niso mogli vživeti tako, kot bi se morali.

Igralci so se v splošnem zelo potrudili in nas zadovoljili, vendar sem opazila tudi nekaj slabega in to hočem tu naštet. Kneginja Braniborska se mora drugič otresti one mrtvosti, ki jo je sedaj imela v precejšnji meri, in govoriti bolj prosto in s poudarkom. Ko sem jo poslušala, sem imela občutek, da ima svojo vlogo nekje napisano in jo čita. Vid je bil zelo dober, toda včasih je nekoliko motil njegov ženski glas, tega pač ni sam kriv, še bolj pa smo to opazili pri njegovem stricu Ahaciju Zavrharju, ki je bil sploh preveč ženski. V nekaterih prizorih so se igralci premalo vživeli v svoje vloge. To smo opazili predvsem pri snidenju obeh otrok Vida in Ljudmila s tako ljubljanim očetom, ki je bil toliko časa v ječi. Vid ga skoro pogledal ni, ko je vstopil, Ljudmila je sicer stekla k njemu in ga objela, a vse to je bilo nekako hladno in prisiljeno. Več čustvenosti in živjetja bi bilo potrebno; v tem je popolnoma zadovoljeval le Ladislav. Vse pohvale so vredni: sodnik, hlapec Miha in princ Ladislav. Zadovoljili so nas pa tudi drugi, predvsem Ljudmila, njen oče, njena hišna, brat Vid, ki sem ga že omenila, in tudi paži in dvorjanke, ki so vzbujali pozornost z lepimi oblekami.

Režija je bila v rokah g. prof. Mlakarja, s čimer je pač mnogo povedano; bila je v splošnem res zelo dobra, toda nekaj napak sem pa vendar opazila. Tako nas je v prvem dejanju presenetila izredna mirnost in pogum vseh Podgorskih. Ko je namreč hlapec Miha pribežal v hišo, smo vsi pričakovali, da se bo v sobi govorilo tiho in nekako pritajeno, da jih zasledovalci ne bi slišali. Bilo pa je prav nasprotno. Igralci so silno glasno govorili med seboj in se med govorjenjem celo sklanjali skozi okno; enako tudi, ko so se menili za beg. Mislim, da je nenaravno, če človek, ki se boji, da bi ga kdo zasačil na begu, glasno skozi okno pove svoj načrt.

Zgrešeno je bilo tudi to, da sta bila Vid in Ljudmila vedno enaka, pa najsi je Vid igral enkrat viteško gospo, drugič mladeniča in Ljudmila enkrat paža, drugič mlado gospodično. Morala bi se vsaj nekoliko maskirati, sprememba obleke je premalo.

Scenerija je bila dobra, obleka posameznih igralcev pa naravnost sijajna.

V splošnem smo odhajali zadovoljni. Igralci in g. režiser so dosegli zasluženi uspeh. Posebno zdravi humor znanega pisca te igre je vse udobrovoljil. Ni nam bilo žal popoldneva, ki smo ga prebile v prijazni telovadnici uršulinske šole. Tudi ve, drage čitateljice, se ne boste kesale, če nas boste ob kaki ponovni prireditvi obiskale. Da so naše igre res nad vse zanimive, mi boste brez dvoma verjele. Drugič torej: Na svidenje!

D. R.

Marijanska kongregacija dijakinj v Kranju se oglašja v svojem glasilu »Naši zvezde« in pozdravlja vse dijakinje, ki so istih misli, povezane v borbi za istimi ideali. Res je, da o njej še niste ničesar čule v svojem glasilu, vendar pa ima jako razgibano življenje. Vse članice čutijo, da najdejo prav v kongregaciji neko zatočišče pred različnimi napadi drugim usmerjenih tovarišic, da si v kongregaciji kujejo moči in jih oblikujejo ob vsem skupnem velikem in nepremagljivem vzoru naše prečiste Matere. V zadnjem času se pripravljajo v kongregaciji prijetna in rodovitna tla za smernice in delo v Katoliški akciji. Sestanke imamo vsakih štirinajst dni, izmenoma v kapeli in v razredu. Višja šola šteje sicer malo članic, a te so toliko bolj borbene in se zavedajo svojega težkega položaja, ki ga imajo sredi svojih tovarišic, ki so skoro po večini vse usmerjene v druge vzore. Med nižješolkami je precej kongreganistinj, ki so vse jako živahne in vnete. Izredno so se izkazale, ko je kongregacija vprizorila 26. febr. ljubko Mlakarjevo štiridejanko: »Bajtarska princesa«. Režijo je prevzel voditelj prof. Slapar. Vprizoritev je žela zaslužen uspeh in so bili z njo zadovoljni ne samo gledalci, ampak tudi igralci. — Želimo, da bi se v našem listu oglasile še druge sestre iz raznih krajev, da se поблиže spoznamo in ob vsakoletnih zborovanjih iskreno pozdravimo. — Sedmošolka.

A N E K D O T E

Zadnja kapljica. — Legenda pripoveduje: Ko je naš Gospod umiral na križu, ga je njegov angel vprašal: »Komu, umirajoči Gospod, naj velja tvoja zadnja kapljica krvi?« Krvaveči Odrašenik je zadnjo kapljo namenil svoji žalostni Materi, da bi lažje prenesla neizmerno bolelost. Pa je poprosila Dolorozo: »Ne zame, za uboge trpeče duše naj bo prelitá zadnja kapljica presvete Krví, da bodo vsaj en dan v letu brez groznih bolečin!«

Iz listnice

MLADIM PISATELJICAM

Poslale ste nekaj prispevkov v prozi. Želite si ocen, čim podrobnejših in kar moč strokovnjaških. Da sem literarni kritik, bi prav rad ustregel vašim željam.

Ni pa namen »Naše zvezde«, da bi svetila na pota, ki vodijo v Parnas. To nalogo vršijo literarna glasila, med katere »Naša zvezda« ne spada. Kakor v poeziji, tako sem tudi v prozi opazil, da v vsako storijo ob koncu vpregate Boga in iščete razpletov v čudežih. Gospod Bog in gospod Svengali si nista prav nič v sorodu.

Vsebina vaših prispevkov je meglena, simbolistična in prav malo realna. Sodite le v sanjah in prividih. Ko se vam storijo zaplete v voz, pa pokličete na pomoč višja bitja, da bi vam ta voz presekala. Čutite sicer notranji svet, toda podzvestno, opisati ga pa ne zmorete. Nekaterim se je dobro posrečil opis negativnih strani, pozitivnih se večinoma ne dotaknete. Uvidevam, da veliko čitate iz moderne, rade bi postale trpinke, zato si umišljate neverjetne zapletke, ki jih obdelate površno in večkrat nelogično. Preden napišete sestavek, ga moraš doživeti in psihološko utemeljiti, sicer vežeš otrobe, zabeljene s frazami. Čim jasnejša in verjetnejša je zgodba, tem boljša bo povest. Ne tekajte za zrakoplovi, držite se raje trdnih tal. S slovnico se bo treba tudi sprijazniti. Imate na pretek lepih, vzornih povesti. Pazljivo jih čitajte!

Jana J. Črtica »Ave Marija« ni slaba. Še dovolj močno je opisana bolna dekle Majda, ki ne more dokončati gimnazije. Prizor pred ravnateljem je celó prav dober. Ne dopade se mi pa slabo motivirana izprememba v tem dekletu. Vsa obupana dvomi nad božjim usmiljenjem in celó nad božjo eksistenco. Kar naenkrat pa se izvrši v njej preobrat: Na ljubljanski Grad gre, sonce jo prevzame in zvonjenje po cerkvah jo omehča. Ti zunanji vplivi ji poživé vero. Preveč nagla je ta izpreobrnitev!

J. G. »Sanje« naj bi bila povest o trpečih dušah, ki se očistijo in gredo v svetel oblak. Čemu sanje, ko je na razpolago toliko konkretnih zgledov! Zdi se mi, da je črtica prenaprogo napisana. V lepih besedah se misel vtopi in dejanje zastaja. Dejanje imej prednost, pa bo misel dobila pravo obliko!

»Citateljice« iz Domžal. Prepis iz letnika 57. literarne revije »Dom in svet« je prav koristna in zelo priporočljiva vaja o pravopisu. Lahko jo nadaljujete. V kolikor bi bila pa vaša »poslanica« tendenciozna, vedite, da je naslovljena na napačno adresno, ker imamo v Ljubljani originale raznih kritik in ne potrebujemo prepisov. Varčujte vsaj z znamkami, če ne s papirjem!

»Naša Zvezda«, list za dijakinje. Izdaja jo škofijsko vodstvo DMK v Ljubljani (predstavnik in odgovorni urednik dr. T. Klinar). Izhaja dvakrat na mesec in stane za skupno naročila letno 7 din, za ločene naslove 8 din. Uprava je v Strelški ulici 12/II (Ljudski dom). Prispevki naj se pošiljajo na uredništvo (Poljanski nasip 52). Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čeč).